

Список використаної літератури:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
2. Олійник А. Запобігання зловживанню цивільними процесуальними правами: питання теорії та практики // Юрична Україна. — 2013. — № 7. — С. 83-91.
3. Общая теория государства и права. Академический курс : в 3 т. — 2-е изд., перераб. и доп. ; отв. ред. проф. М. Н. Марченко. — М. : ЮСД «Зерцало-М», 2001. — Т. 3. — С. 385.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, 1950 року (зі змінами та доповненнями, внесеними Протоколом № 11 від 11 травня 1994 року, Протоколом № 14 від 13 травня 2004 року). — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_004

ШКАРПИЦЬКА В. К.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Характеризуючи поняття та ознаки інституту дисциплінарної відповідальності військовослужбовців, насамперед слід визначити етимологію поняття «дисциплінарна відповідальність», складовими якого є дисципліна та відповідальність. Перш за все слід акцентувати увагу на понятті «дисципліна». Дисципліна має прояв у ретельному виконанні соціальних принципів і норм поведінки, у звичці до порядку, дотриманні законів та підпорядкуванні власного інтересу інтересам організації [1, с. 257]. У тлумачному словнику української мови зазначено, що дисципліна — це «твердо встановлений порядок, розпорядок дотримання якого є обов'язковим для всіх членів даного колективу» [2, с. 758]. За юридичною енциклопедією, дисципліна (лат. *disciplina* — стриманість, строгість) — це точне, своєчасне і неухильне дотримання встановлених правовими та іншими соціальними нормами правил поведінки у суспільному і державному житті. Економічна енциклопедія визначає дисципліну, як своєчасне й належне виконання правил та обов'язків [3, с. 349].

Розглядаючи поняття відповідальності, слід зазначити, що у спеціальній літературі немає єдиного підходу щодо його визначення, а у різних галузях науки це поняття використовують у залежності від різних аспектів його сприйняття. У правовій літературі, як основа терміна «відповідальність», береться переважно відповідна міра стягнення з порушника боргу, обов'язку [4, с. 6]. Якщо ж розглянути поняття юридичної

відповідальності на законодавчому рівні, то можна побачити, що означене поняття є відсутнім. Це стосується, зокрема, і окремих її видів. Саме тому важливе значення має нормативно-правове врегулювання сутності такого виду юридичної відповідальності, як дисциплінарна відповідальність, у тому числі й відповідальність військовослужбовців.

Згідно з чинним законодавством України під дисциплінарною відповідальністю військовослужбовців слід розуміти накладення дисциплінарних стягнень за порушення правил внутрішнього розпорядку або порядку підлеглості у відповідності до дисциплінарних статутів та положень.

Дисциплінарна відповідальність військовослужбовців має за мету охорону військової дисципліни і правопорядку, боротьбу з їх порушеннями, забезпечення виховного впливу на військовослужбовців. Вона настає після скоєння військовослужбовцем дисциплінарного проступку, тобто такого винного порушення військової дисципліни або громадського порядку, яке за ступенем своєї суспільної небезпеки підлягає покаранню владою командира (начальника по службі). При цьому слід зазначити, що найбільшого ефекту застосування дисциплінарної відповідальності досягається при поєднанні із заходами виховного впливу.

Підставами дисциплінарної відповідальності військовослужбовців є, по-перше, законодавчі акти, що визначають протиправність і караність дисциплінарних проступків військовослужбовців (правова підстава), і, по-друге, вчинення військового дисциплінарного проступку, тобто винне протиправне діяння (фактична підстава).

Дисциплінарний статут Збройних Сил України, який регулює порядок застосування дисциплінарної відповідальності, не передбачає такого видового розмаїття складів правопорушень, як, наприклад, кодекси, що діють в області кримінальної або адміністративної відповідальності.

Слід зауважити, що під законами, дотримання яких вимагає від військовослужбовців військової дисципліни, розуміється лише ті з них, які регулюють військово-службові відносини. Закони, що регулюють, наприклад, порядок укладення та виконання майнових договорів, шлюбно-сімейні відносини і т.п., не належать до військово-службової діяльності військовослужбовців, і порушення зазначених нормативних актів не є порушенням військової дисципліни. Винятком з цього правила є порушення правил поведінки військовослужбовців у громадських місцях, у тому числі і в позаслужбовий час (правила поведінки при знаходженні на вулицях населених пунктів, при відвідуванні парків, закладів культури та інших громадських місць). Хоча ці правила поширюються як на військовослужбовців, так і на всіх інших громадян, проте відповідно до ст. 3 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України вони є для військовослужбовців вимогами військової дисципліни. За порушення цих правил військовослужбовців також притягується до дисциплінарної відповідальності.

Оскільки в результаті певних правопорушень військовослужбовцями одночасно порушуються правила адміністративного характеру

і функціональні службові обов'язки, то не слід виключати поєднання адміністративної і дисциплінарної відповідальності. Законодавче закріплення такого поєднання не вимагається, але у правозастосовного органу має бути можливість вирішення питання про притягнення додатково ще до одного виду відповідальності. Підставами для кумуляції адміністративної та дисциплінарної відповідальності може послужити систематичне вчинення правопорушень.

Список використаної літератури:

1. Ануфрієв М.І. Вищий заклад освіти МВС України : наук.-практ. посіб. / М.І. Ануфрієв, О.М. Бандурка, О.Н. Ярмиш. — Х. : Ун-т внутр. справ, 1999. — 369 с.
2. Новий тлумачний словник української мови : в 4 т. / укл. В.В. Ярошенко, О.М. Сліпушко. — К. : Аконіт, 1998. — Т. 1. — 1998. — 910 с.
3. Юридична енциклопедія : в 6 т. / [редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін.]. — К. : Укр. енцикл., 1998. — Т. 2 : Д-И. — 1998. — 743 с.

ЖУРБА М. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри адміністративного і фінансового права

ЛОКАЛЬНИЙ РІВЕНЬ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УКРАЇНІ

Спорт є органічною частиною фізичної культури, особливою сферою виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у певних видах фізичних вправ, технічної, інтелектуальної та іншої підготовки шляхом змагальної діяльності (ст. 1 ЗУ «Про фізичну культуру і спорт») [1].

До специфічних рис системи управління фізичною культурою і спортом відносять наявність значної кількості нормативно-правових актів, виданих суспільними органами управління фізичною культурою і спортом на основі прав, делегованих їм державою, якими визначаються організаційні засади діяльності з популяризації фізичної культури і спорту серед населення (масового фізичного виховання, проведення навчально-тренувальних занять, спортивних змагань тощо), спорту високих досягнень, також регламентується діяльність спортивних організацій [2, с. 97]. Це є юридичною базою управління фізичною культурою і спортом, що забезпечує, спільно із актами громадських організацій, розвиток фізичної культури і спорту в Україні.